

2020-08-05

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2020/447

Kommunstyrelsen

Remiss - Sjötrafikutredning del 1

Yttrande till Trafikförvaltningen Region Stockholm

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen beslutar anta förslag till yttrande över remiss Sjötrafikutredning del 1, i enlighet med bilaga 1 till tjänsteskrivelsen daterad 2020-08-05.

Sammanfattning av ärendet

Trafiknämnden i Region Stockholm har fått i uppdrag att påbörja arbetet med att forma framtidens sjötrafik, och ska i ett första steg grundligt och strategiskt utreda hur framtidens sjötrafik ska se ut för perioden 2025 och ca 10 år framåt. I inkommen remiss Sjötrafikutredning del 1 beskrivs sjötrafikens upplägg och hur sjötrafiken ska formas i syfte att gå mot kollektivtrafikens övergripande mål såsom ökat kollektivt resande, samt en attraktiv, hållbar och tillgänglig region. Längre fram kommer remiss för Sjötrafikutredning del 2, som behandlar de fartyg som krävs för att utföra de uppgifter och uppnå de förmågor som identifieras i del 1.

I förslaget till yttrande ställer sig kommunen överlag positiv till utredningens alternativ 2 som förordar att sjötrafiken ska kopplas samman mer med landkollektivtrafiksystemet vilket ger ett bättre turutbud och längre trafikdygn till gagn för fastboende och besökare. Däremot ser kommunen att det behövs vidare utredning gällande pendelbåttrafiken mer specifikt. För en kommun med stor bebyggelseutveckling i vattennära lägen, samt en exceptionell resandeutveckling för befintlig pendelbåttrafik är det av största vikt att även sjötrafiken fungerar och kan utvecklas.

Ärendet

Regionfullmäktige i Region Stockholm beslutade i samband med budget 2019 att trafiknämnden skulle påbörja arbetet med att forma framtidens sjötrafik. Ett första steg är att grundligt och strategiskt utreda hur framtidens sjötrafik ska se ut. Sjötrafikutredning del 1 omfattar sjötrafikens upplägg och hur sjötrafiken ska formas i syfte att gå mot kollektivtrafikens övergripande mål såsom ökat kollektivt resande, samt en attraktiv, hållbar och tillgänglig region.

Remissen Sjötrafikutredning del 1 inkom till Nacka kommun den 4 maj 2020 med sista svarsdatum den 25 september 2020. Längre fram kommer en Sjötrafikutredning del 2, som behandlar de fartyg som krävs för att utföra de uppgifter och uppnå de förmågor som identifieras i del 1.

Remissärendet behandlades i natur- och trafiknämnden den 16 juni 2020 (NTN 2020/122). Natur- och trafiknämnden föreslog att kommunstyrelsen beslutar att anta förslag till yttrande på remiss Sjötrafikutredning del 1, se bilaga 3 till denna tjänsteskrivelse. Ärendet har därefter behandlats av enheten för strategisk stadsutveckling och yttrandet har endast bearbetats i mindre omfattning avseende formalia..

Sjötrafikutredning del 1 i korthet

Remissförslagets inriktning med planeringsår 2025, är att sjötrafiken ska kopplas samman mer med landkollektivtrafiksystemet, vilket medför att det blir enklare att resa med sjötrafiken som en naturlig del av kollektivtrafiksystemet. För skärgårdstrafikens del innebär det en omfördelning av trafiktimmar från dagens så kallade direkttrafik mellan Stockholm och skärgårdens mellersta och yttre delar till att stärka upp grundtrafiken mellan skärgård och bytespunkter i land med bättre turtäthet och längre trafikdygn på årsbasis. Ett bättre turutbud och längre trafikdygn gagnar såväl fastboende som fritidsboende och besökare så länge resan upplevs som tillgänglig och är attraktiv. Restid, taxor och bytespunkter med dess funktionalitet bedöms ha stor påverkan på sjötrafikens attraktivitet. Sjötrafikutredningen ser ett fortsatt behov av sjötrafik mellan Stockholm och Vaxholm på årsbasis samt säsongstrafik mellan Stockholm och Grinda. Omfördelning av sjötrafikens trafikutbud till längre ut i trafiksystemet medför behov av åtgärder i befintliga bytespunkter samt medför även behov av nya bytespunkter mellan land- och sjötrafik i Norrtälje och Österskär i Österåker.

I utredningen finns två olika alternativ. Dels utredningsalternativ 1 som är en utveckling av nuläget, dels utredningsalternativ 2 som har en tydligare koppling till kollektivtrafikens övergripande mål från regionens Trafikförsörjningsprogram samt den Regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen 2050 (RUF 2050).

Tidigare utredningars pendelbåtlinjer finns med i planering för ny sjötrafik, vilket innebär nya kopplingar med sjötrafik på sträckorna Norra Ulvsunda–Gamla Stan och Norra Ulvsunda–Hägersten. Likaså förutsätts kommande försök med nya pendelbåtlinjer till Vaxholm och Värmdö fortgå.

Förslag på yttrande i korthet

Av förslaget till yttrande ställer sig kommunen positiv till utredningsalternativ 2 och ser de fördelar som utredningen beskriver avseende skärgårdstrafiken med Waxholmsbolaget som varumärke. Det är också positivt att binda ihop pendelbåtstrafiken med övrig sjötrafik samt med den landburna kollektivtrafiken. Nuvarande inriktning har inneburit att fåtalet nya pendelbåtlinjer har tillkommit och dessa baseras på tidigare utredningar, vilket innebär sjötrafikkopplingar på sträckorna Norra Ulvsunda–Gamla Stan och Norra Ulvsunda–Hägersten. Likaså förutsätts kommande försök med nya pendelbåtlinjer till Vaxholm och Värmdö fortgå.

Det är av största vikt att sjötrafiken kan fortsätta att utvecklas i ett mer integrerat system med den landburna kollektivtrafiken. För Nackas del betyder det en förstärkt utveckling av trafik till södra skärgården i Saltsjöbaden. Den mest kapacitetsstarka kopplingen till Saltsjöbaden är Saltsjöbanan och därför ser kommunen det som viktigt att regionen fortsätter upprustningen av denna, samt säkerställer framtida investeringar även här.

Nacka kommun vill även se en utvidgning av föreslagen inriktning gällande pendelbåttrafiken med fler linjer och/eller stopp, inte minst med tanke på kommunens omfattande bebyggelseutveckling i vattennära lägen, samt en exceptionell resandeutveckling för befintlig pendelbåttrafik. Fisksätra, Tollare och Skuru är områden som med fördel skulle kunna ha pendelbåttrafik. På längre sikt kommer Bergs gård utvecklas med omkring 2000 bostäder och området bör kollektivtrafikförsörjas både land- och sjövägen.

Potentialen för kombinationsresande med cykel, sårbarhetsperspektivet i trafiksystemet samt restidosäkerhet med landburen kollektivtrafik är alla faktorer som bör få större utrymme i bedömningarna gällande tillkommande sjötrafik (främst gällande pendelbåtslinjer).

I enheten för strategisk stadsutvecklings förslag till yttrande på Sjötrafikutredning del 1, beskrivs mer detaljerade synpunkter på remissförslaget.

Ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut medför inga ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Sjötrafikutredningen medför en förstärkt utveckling av sjötrafiken, som blir en del i helheten tillsammans med landkollektivtrafiken. Förändringarna innebär en utökad, resurseffektiv och mer tillgänglig kollektivtrafik. Barn och ungdomar utgör en stor resenärsgrupp för kollektivtrafiken och föreslagen inriktning bidrar till ökad rörelsefrihet för denna målgrupp eftersom det förslag som förordas skulle göra det lättare att göra kombinationsresor med exempelvis buss och sjötrafik. En utökad kollektivtrafik bidrar även långsiktigt till ett mer hållbart resande, vilket i förlängningen bidrar till en mer hållbar framtid.

Handlingar i ärendet

1. Förslag till yttrande på remiss Sjötrafikutredning del 1, 23 juni 2020
2. Protokollsutdrag från natur- och trafiknämnden, Sjötrafikutredning del 1, 16 juni 2020
3. Yttrande från natur- och trafiknämnden, Sjötrafikutredning del 1, 16 juni 2020
4. Missiv remiss för Sjötrafikutredning del 1, Trafikförvaltningen Region Stockholm, 4 maj 2020
5. Rapport Sjötrafikutredning del 1, Trafikförvaltningen Region Stockholm, 4 maj 2020

6. Enkätundersökning som underlag till Sjötrafikutredning del 1, Trafikförvaltningen
Region Stockholm, februari 2020

Mats Bohman
Trafik- och fastighetsdirektör
Stadsledningskontoret

Henrik Svensson
Översiktsplanerare
Enheten för strategisk stadsutveckling